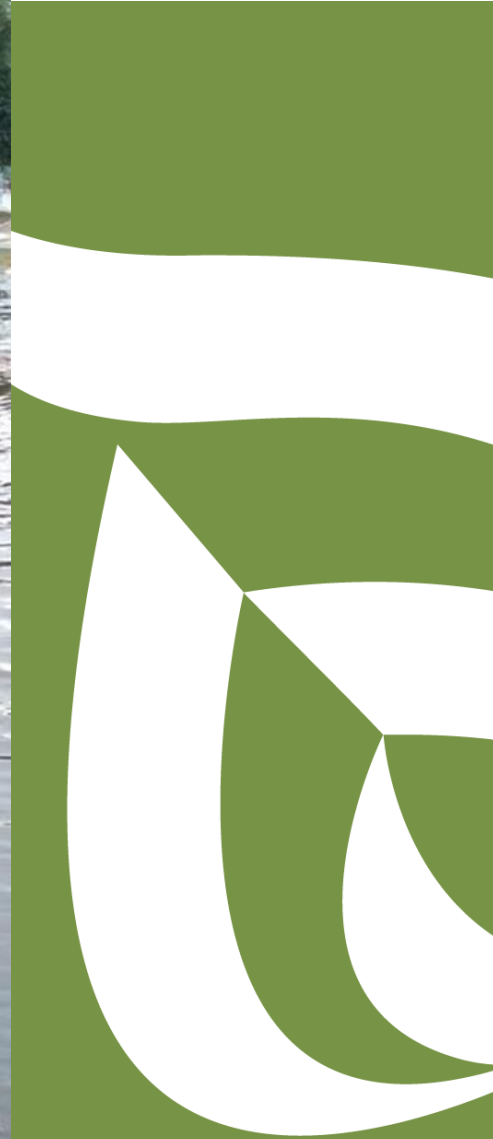

HULEVESIEN HALLINTA

Maankäyttö- ja rakennuslaissa

Hulevesipäivä 31.10.2019

Hallituksen esitys 208/2013 eduskunnalle laeiksi vesihuolto- lain sekä maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta

PÄÄTAVOITTEET

1. varmistaa turvallisten ja kohtuuhintaisten vesihuoltopalvelujen saatavuus
2. parantaa hulevesien kokonaishallintaa sään ja vesiolojen ääri-ilmiöiden lisääntyessä ja päällystettyjen pintojen määrän kasvaessa yhdyskunnissa

Lakiin lisättiin kokonaan uusi luku: MRL 13 a, voimaan syyskuu 2014

MRL 13 a luku Hulevesiä koskevat erityiset säännökset

- sovelletaan **rakennetulla alueella** maan pinnalle, rakennuksen katolle tai muulle pinnalle kertyvän **sade- tai sulamisveden** (hulevesi) hallintaan
- koskee myös perustusten kuivatusvesiä
- **hulevesien hallinta:** hulevesien imeyttämiseen, viivyttämiseen, johtamiseen, viemäröintiin ja käsittelyyn liittyvät toimenpiteet
- **kunnan hulevesijärjestelmä:** hulevesien hallintaan tarkoitettujen alueiden ja rakenteiden kokonaisuus (lukuun ottamatta vesihuoltolaissa tarkoitettuja vesihuoltolaitoksen hulevesiviemäriverkostoja ja kunnan hulevesijärjestelmän palvelemia ja vaikutusalueella olevia kiinteistöjä)
- MRL 103 a §, 103 b §

Hulevesien hallinnan yleiset **tavoitteet**

- **kehittää** hulevesien suunnitelmallista hallintaa erityisesti asemakaava-alueella
- **imeyttää ja viivyyttää** hulevesiä niiden kerääntymispaikalla
- **ehkäistä** hulevesistä ympäristölle ja kiinteistölle aiheutuvia haittoja ja vahinkoja ottaen huomioon myös ilmaston muuttuminen pitkällä aikavälillä
- **edistää** luopumista hulevesien johtamisesta jätevesiviemäriin
- MRL 103 c §

Hulevesien **hallinta** kiinteistöllä ja hulevesien **johtaminen**

- **Kiinteistön omistaja** tai haltija **vastaa** kiinteistönsä hulevesien hallinnasta.
- Kiinteistön omistajan tai haltijan on **johdettava** kiinteistön hulevedet **kunnan hulevesijärjestelmään, jos niitä ei voi imeyttää kiinteistöllä tai jos niitä ei johdeta** vesihuoltolain 17 a §:ssä tarkoitettuun vesihuoltolaitoksen **hulevesiviemäriverkoston**.
- MRL 103 e § -103 f §

Hulevesien **hallinnan järjestäminen** asemakaava-alueella

- **Kunta vastaa hulevesien hallinnan järjestämisestä asemakaava-alueella.** Kunta voi ottaa järjestettäväkseen hulevesien hallinnan muillakin alueilla.
- Kunnan tulee huolehtia siitä, että ryhdytään tarvittaessa toimenpiteisiin kunnan hulevesijärjestelmän ja vesihuoltolaitoksen hulevesiviemäriverkoston toteuttamiseksi tai hulevesien hallitsemiseksi muulla tavoin.
- MRL 103 i §

Hulevesisuunnitelma

- Kunta **hyväksyy tarvittaessa** hulevesisuunnitelman.
- **Suunnitelmassa esitetään** tarpeen mukaan imeytysalueet, kosteikot, ojat, valumavesien reitit, putket ja pumppaamot sekä muut **kunnan** hulevesijärjestelmään kuuluvat **hulevesien hallinnan ratkaisut ja rakenteet**.
- Hulevesisuunnitelma on laadittava siten, että suunnitelmassa otetaan huomioon asemakaava, katusuunnitelma ja yleisten alueiden suunnitelma ja että se täyttää toimivuuden, turvallisuuden ja viihtyisyyden vaatimukset myös sademäärän ja rankkasateiden lisääntyessä. **Suunnitelmaa laadittaessa noudatetaan, mitä 62 §:ssä säädetään vuorovaikutuksesta kaavaa valmisteltaessa.**
- MRL 103 I §

Hulevesisuunitelma, jatkoa (lähde HE 218/2013)

- lakisääteinen teknisen suunnittelun väline hulevesien hallintaan
- samankaltainen tekninen suunnitelma kuin katusuunnitelma
- pohjana voisi olla kunnan strategia hulevesien hallinnasta
- strategiaa, kaavoja ja hulevesisuunnitelmaa varten tehtävien selvitysten lähtökohtina tulisi olla
  - vesistöjen valuma-alueet ja
  - paikalliset maasto-olosuhteet
  - vesitaloudellisen kokonaisuuden huomioon ottaminen
  - tulvariskien hallinta
  - ympäristöluvanvaraisten toimintojen huomioon ottaminen

Hulevesisuunnitelma, jatkoa (lähde HE 218/2013)

- hulevesien hallinnan suunnittelu on osa maankäytön suunnittelua
- liittyy terveellisen ja turvallisen elinympäristön edistämiseen
- suunnittelun tarve tulisi tunnistaa ja suunnitelman laatiminen käynnistää jo yleiskaavaa laadittaessa, suunnittelu riittävän kattavaa ja laaja-alaista
- alueiden varaaminen hulevesien viivyttämiseen ja johtamiseen osa kaavan valmistelua

- voi myös olla osa katusuunnitelmaa tai yleisten alueiden suunnitelmaa
- tulisi tarvittaessa laatia myös jo rakennetuille alueille
- valtion ylläpitämien väylien kuivatusjärjestelyt suunnitellaan erityislakien (maantielaki, ratalaki) mukaisissa menettelyissä ja suunnitelmissa

Lisäksi luvussa 13 a pykälää

- valvonnasta MRL 103 d § (kunnan monijäseninen toimielin)
- kiinteistön hulevesijärjestelmistä MRL103 g-h
- hulevesien hallintaa koskevista määräyksistä (vrt. rakennusjärjestys) MRL 103 j §
- määräämisestä hulevesistä aiheutuvan haitan poistamiseksi MRL 103 k §
- kunnan hulevesijärjestelmän toteuttamisesta MRL 103 m §
- hulevesimaksusta MRL 103 n-o §

Hulevedet ja maantiet

- Avonaista ojaa, ellei se ole kiinteistön rajalla, ei saa ilman omistajan suostumusta tehdä toisen erityiseen käyttöön otetulle alueelle (vesilaki 5 luku 10 §).
  - Maantien tiealue on tällainen erityiseen käyttöön otettu alue
  - Tienpitäjä suhtautuu pääsääntöisesti kielteisesti hulevesien ja jätevesien johtamiseen maantien sivuojaan kaikilla alueilla (syinä ovat lähtökohtaisesti hulevesien vaikutukset ojien ja rumpuputkien mitoitukseen ja toimivuuteen).

- Tienpitäjältä voidaan kuitenkin pyytää suostumusta näiden vesien johtamiseksi maantien sivuojaan.
- Pääsääntöisesti suostumusta ei anneta, jolloin kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi tarpeen mukaan antaa asianomaiselle vesilain mukaisen oikeuden vesien johtamiseen (vesilaki 5 luku 9 §).
- Vaikka tienpitäjä ei ole asiassa toimivaltainen lupaviranomainen, tulee tiealueella suoritettavaan työhön (mm. purkuputken sijoittaminen tiealueelle) hakea tienpitoviranomaisen lupa maantielain (503/2005) 42 §:n nojalla.

- Kiinteistökohtainen jätevesijärjestelmä luvitetaan rakennus- tai toimenpideluvalla. Asiaa käsitellessään kunnan tulee pyytää lausunto asianomaiselta ELY -keskukselta, kun hulevesien tai puhdistettujen jätevesien johtaminen tapahtuu maantien sivuojaan.
- Tienpitäjän lausunto tulee pyytää myös, kun hulevettä tai jätevesiä johdetaan jonkin toisen ojan kautta maantieojaan.
- Mikäli kunta ei huomaa pyytää lausuntoa, ELY -keskuksen tulee kiinnittää kunnan huomiota asiaan. (Hallintolaki 31 §).

Sopimus hulevesien johtamisesta

- Hulevesien johtamisesta maantien sivuojaan voidaan edellä olevan lisäksi sopia joissain tilanteissa.
- Tienpitäjä voi laatia sopimuksen hulevesien johtamisesta, jos hulevesien määrä ja haitallisuus on vähäistä.
- Sopimusta ei kuitenkaan tehdä:
  - teollisuusalueiden,
  - vähänkin laajempien pysäköintialueiden,
  - laajempien omakotitaloalueiden tai
  - huoltoasemien hulevesien johtamisesta.

■ Antoisaa hulevesipäivää!